

vao Le Korbizje kojeg je zbog toga voleo još jednom ljubavljvu. MORAMO GRADITI SA PRIRODOM KAO PARTNEROM naglasio je između ostalog i završio sa porukom da TEBA SANJATI I VEROVATI DA ĆE SE SNOVI OSTVARITI.

Nastup ZAHE HADID je bio u skladu sa njenom istina malo jeftinom popularnošću. Kasnila je, što je izazvalo nervozu kratog auditorijuma. Koji je podstaknut podpisnicom ovih redova počeo da aplaudira podsećajući je da treba da se pojavi. Jedva je ušla u prepuni auditorijum i prikazala svoja ostvarenja od kojih su neka već postala antologijska. Ali od celog predavanja slušaoci su uglavnom zapamtili samo NEKST, NEKST (*sledeći, sledeći*), koje je izgovarala tražeći da se pokaže sledeći slajd.

Za razliku od nje Piter Ajzenman je došao pre svih u veći i takođe kratk auditorijum i čekao da se ovaj napuni a onda je ustao i rekao da smo ga videli pristojno obučenog a onda je skinuo košulju i sako i nastavio da priča u sportskoj majici. Zanimljivo je da mi je kad sam uspela da se proguram do njega kroz gužvu na kongresu u Berlinu i da mu postavim pitanje: "Šta misli o tome što se arhitektura danas upotrebljava za stvaranje imidža onima koji imaju para i šta je sa onima koji novca nemaju ili ga nemaju dovoljno", on mi je bio odgovorio: "Ja bih rado radio i takve projekte ali mi ih niko ne daje. "Da bi na ovom kongresu celo svoje predavanje posvetio sličnoj temi i na kraju je rezmirao jednom rečenicom: "Ako ne budemo imali socijalnu kritiku i unutrašnju arhitektonsku mi nećemo imati ni arhitekturu. Vreme spektakla prolazi i mi takozvane zvezde u arhitekturi u koje spadam i ja plesaćemo još kratko na sceni. "I opet potvrdio da je još uvek jedan od najvećih mislilaca među arhitektima.

Šigeru Ban je na delu pokazao sve što je Ajzenman govorio. On za svaki svoj objekat izmišlja nove materijale uglavnom reciklirane i od njih pravi nove konstrukcije i strukture. Bilo da se radi o izbegličkim kampovima bilo da se radi o zgradi u Cirihiu ili njegovom birou u Parizu odmah iza Bobura. Nema mesta gde nije bio a gde se desila neka prirodna katastrofa za koju je on predlagao i reševao načine kako da ugroženim ljudima stvori krov nad glavom. Njegova je poruka da ne treba čekati da posao dođe do vas treba istraživati predlagati. U Ruandi je pravio šatore doksu Zaha i drugi gradili tamo za Vitru njegove su reči. "Ako date samo novac najčešće ne znate kako će on biti upotrebljen zato je najbo-

lje da se spakujete i odete tamo da se angažujete pa će bas možda CNN snimate neko će vas primetiti i podržati" ozbiljno je posavetovao BAN. On poznaje sve opšte discipline kojima se arhitekti kljukaju tokom studija od teorije konstrukcija preko nacrtne, konstruktivnih sistema i stvara uvek nova rešenja u zavisnosti od zadatka. ON i AJZENMAN su obeležili ovaj kongres pored laureata TODAO ANDA. Kongresno selo se nalazilo na jednoj od strmoglavih padina Istanbula i na jednoj od bašta-terasa glavni spozor Kale Group, najveći turski proizvođač keramičkih pločica inače prisutan sa merom i stilom postavio je bele čadore nastrešnice za akreditovane i registrovane novinare koji su pratili kongres. I tu su Turci pokazali kakvu tradiciju imaju kada je uživanje u pitaju. Pored belih garnitura za sedenje od kojih je svaka imala detalje kao što su jastuci i cveće, u istoj boji po travnjaku bašte bili su razbacani ogromni beli jastuci za izležavanje.

Gde ste povremeno bili uznemiravani od strane već spomenutih simpatičnih studenata sa po dve zamagljene čaše šampanjca u ruci da biste odabrali hoćete li roze ili beli napitak. I zato ako slučajno otkrijete da je neko ili nešto u ovom tekstu propušteno znajte ko je kriv. Turski smisao za uživanje.

Od naših je arhitekata arhitekta Ružica Stamenović Božović održala kao i u Berlinu zanimljivo predavanje mada ona već više godina živi u Singapuru ali je mi smatramo našom kao uostalom i ona nas.

Pored arhitekture učesnici su imali prilike da se upoznaju i sa zaista zanimljivom odličnom turskom instrumentalom muzikom za razliku od vikalne koja najčešće liči na zapaganje. Na prijemu koji je bila organizovala firma VITRA na obali Bosfora ili kako to Turci zovi Istanbulske bogaze imali smo priliku da slušamo koncert BURHANA OČALA na udaraljkama uz pratnju gudača. Sve u svemu zaista svetski događaj.

Što se tiče uticaja kongresa na kretanja u svetskoj arhitekturi vreme će pokazati svoje kao što je i ovo današnje pokazalo da je vreme jednog Roberta Venturija prošlo iako on i dalje kliče ŽIVEO EKLEKTICIZAM. No ko zna ako se i njemu ostvari neki san posle šezdeset godina možda će nas ponovo uzdrmati i pokrenuti samo AKO NAĐE INVESTITORA za to. Ili ako se pojavi neki kao onaj koji je došao kod Masimilijana Fuskasa i rekao je i nemam program ne znam kakvu kuću želim ali hoću arhitekturu!

FOTOGRAFIJA

Dragoslav Paunesku

LJUBOMIR ŠIMUNIĆ

Likovna galerija Kulturnog centra Beograda, Avgust 2005.

Krajem avgusta ove godine, beogradskoj publici se izložbom fotografija predstavio Ljubomir Šimunić. Šimunić je na vreme uočio da će urbanizam, odnosno moderna arhitektura narednih godina, isčupati Beogradu patinu— dušu koja je bila rasuta po mnogim dvorištima, stepeništima, kapijama od kovanog gvožđa, fasadama starih kuća. Zbrisana su dvorišta — oaze toplog, obojenog, ispričivog, da bi njihova mesta, zauzele zgrade — metalizirana čudovista. Kakav apsurd!

Pre svega na fotografijama Šimunića uočljiva je likovnost, određena sfumatičnost koju su u svojim delima upraznjavali renesansni majstori. I zaista, Šimuniću su fokusiranje raznih segmenata starih dvorista, oguljenih kapija, propalih fasada,

omogućili da na jedan topao, lirski način, prepozna likovni (koloritni) naboj i zabeleži ga fotoaparatom, brzo, munjevito, ne bi li se još koliko sledećeg časa ceo taj prostor (ta atmosfera) počeo da menja— urušava.

Hvala Ljubomiru Šimuniću (slikaru i sineasti) što je svojim fotoaparatom sačuvao od zaborava na ovakav (likovni) način, urbanu arheologiju našeg grada.

Ljubomir Šimunić je rođen u Beogradu, gde je studirao na Fakultetu dramskih umetnosti. Godine 1970. počeo je da snima alternativne filmove. Na festivalu aternativnog filma u Hyeres—u (Francuska) 1979. je dobio nagradu kritike za filmsku trilogiju "Pression". Fotografijom se bavi od 1978. Njegov fotografski rad se sastoji iz nekoliko ciklusa: Porodični album, Beogradske noći i dani, Prljavi snovi, Tajni život beogradske periferije. Ciklus— U potrazi za izgubljenim slikama detinjstva, je nastao za vreme bombardovanja Beograda 1999. Za svoj fotografski rad je dobio mnoga priznanja i nagrade.

Živi i radi u Beogradu.